Tussen de Maten

Vrienden van de Marinierskapel

100e editie

NIEUWSBRIEF - 32e JAARGANG

NR. 100 - DECEMBER 2017

MEDEDELINGEN VAN HET BESTUUR

Van de penningmeester
In het verleden ontving u bij de nieuwsbrief van december de acceptgiro om de donatie voor het volgende jaar te kunnen voldoen. Zoals in eerdere nieuwsbrieven is aangegeven zullen wij dit systeem met ingang van 2018 verlaten. Een groot aantal donateurs heeft het formulier voor incasso-machtiging ingevuld en ingezonden. Deze personen hoeven niets te doen; in januari/februari 2018 zal de toegezegde donatie automatisch van de opgegeven rekening worden afgeschreven. Voor diegenen die geen incassomachtiging hebben ingevuld is bij deze nieuwsbrief een factuur gevoegd met het verzoek deze binnen 30 dagen te voldoen. Zoals is afgesproken wordt het toegezegde donatiebedrag op de factuur verhoogd met € 1,50 administratiekosten. Het is noodzakelijk om bij uw betaling het factuurnummer te vermelden, omdat het voor ons door de privacyregels van de banken anders niet mogelijk is uw betaling te herleiden.

Kees Tulp

Van de secretaris
Zoals in de vorige nieuwsbrief, nr. 99, is aangekondigd zal ik mijn functie en taken per 1 januari a.s. beëindigen. Dit houdt tevens in dat de redactie van Tussen de Maten in zijn huidige samenstelling zal verdwijnen.

Els van Gemeren, bekend van haar interviews met nieuwe stafleden en muzikanten van de kapel alsook van haar verslagen met een persoonlijke impressie van de Nationale Taptoe en Korpsconcerten, heeft ons na 29 jaar bestuurslid (notulist) en 21 jaar redactielid, inmiddels verlaten. We zijn al bijna 60 jaar op velerlei terrein met elkaar bevriend en dat zegt meer dan genoeg over onze wederzijdse dank en waardering.

Johan de Vroe is vanaf 2007 vaste medewerker van de redactie geweest. Hij zorgde altijd voor de professionele verslagen van de Nationale Taptoe, de Korpsconcerten en buitenlandse reizen van de kapel alsmede recensies van de door de kapel uitgebrachte cd's. Hem ben ik dan ook heel veel dank verschuldigd voor zijn kundige bijdragen.

Bart van Tienen is sinds 2006 (vaste) medewerker van de redactie. Als *insider* was hij als geen ander in de gelegenheid ons optimaal te informeren over het wel en wee van de kapel en dankzij zijn vakmanschap is de nieuwsbrief een rijkelijk geïllustreerde brochure geworden. Zonder de andere medewerkers tekort te doen ben ik hem wel ontzettend veel dank verschuldigd. Hij was mijn vraagbaak en wist op alles een antwoord.
Partir c'est mourir un peu klinkt heel dramatisch maar toch neem ik met heel veel weemoed afscheid want in de loop de jaren heb ik met heel veel mensen contact onderhouden en heb ik me met veel plezier ingezet voor de belangen van de stichting en de Marinierskapel. Er is een tijd van komen en van gaan en de tijd van gaan is nu voor mij (helaas) gekomen. Iedereen alle goeds gewenst en vooral nog heel veel muzikaal genot met en van de kapel.

Wim van Dam

THE XMAS LETTER

Met trots presenteer ik deze bijzondere cd waarmee op aangename en sfeervolle wijze een muzikaal eerbetoon wordt gebracht aan alle veteranen, oud en jong en al dan niet in een missiegebied of daarbuiten. Deze cd is tot stand gekomen op initiatief van oud-marinier, veteraan en inmiddels wereldberoemd operazanger Bastiaan Everink en dirigent Peter Kleine Schaars, samen met onze wereldwijd toonaangevende Marinierskapel der Koninklijke Marine. Juist tijdens de feestdagen in december voelen we ons extra verbonden met alle mannen en vrouwen die niet bij hun geliefde thuisfront kunnen zijn omdat zij, soms onder risicovolle omstandigheden, een belangrijke bijdrage leveren aan vrede, vrijheid en veiligheid wereldwijd (QPO).

Ik wens u allen veel luisterplezier en fijne kerstdagen.

Rob Verkerk, luitenant-generaal der mariniers b.d.
Commandant Zeestrijdkrachten en Admiraal Benelux (2014-2017)

Luitenant-generaal b.d. Verkerk.

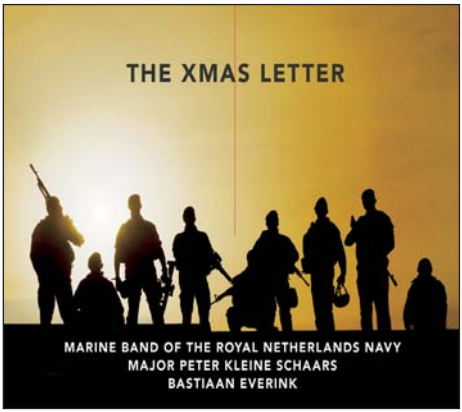

KERST CD MET BASTIAAN EVERINK

Vijf jaar terug maakte de Marinierskapel onder leiding van majoor Harmen Cnossen een kerst-cd voor het label De Haske, met als klankregisseur Peter Kleine Schaars, destijds oud-muzikant van de kapel.
Deze ‘Christmas Fantasy’ bevatte, naast enkele kerstmis-evergreens, vooral stemmige instrumentale kerstmuziek, van Bach tot moderne componisten als Philip Sparke. Het was een typische uitgevers-cd met promotiemateriaal voor de hafabra-wereld. Onder de muzikale leiding van diezelfde Peter Kleine Schaars, die begin 2017 zijn contractperiode beëindigde als chef-dirigent bij de kapel, is nu een tweede kerst-cd uitgebracht: ‘The Xmas Letter’. Meer dan de vorige, die voornamelijk in de sfeer is van Kerstmis als het klassieke geboortefeest van

Christus, is de nieuwe cd een mengeling van bekende songs zowel in deze stijl als in die van het vrolijke decembergebeuren met de kerstman in de hoofdrol. Dus veel meer het lichtere genre. Een nog groter verschil is dat nu een brede vocale dimensie is toegevoegd, bestaande uit Bastiaan Everink, dramatisch bariton, de close harmony groep YesSister, JazzSister en het Brabant Koor. We kennen alle drie van live optredens met de kapel, met veel succes. Met name oud-marinier Everink, gevierd operazanger, liet in uniform op het Korpsconcert 2015 een blijvende indruk achter. Hij is de initiatiefnemer van deze uitgave en van zijn hand is de titelcompositie, jazzy en net als alle andere teksten, in het Engels gezongen. Als bariton heeft deze solist een volleerde klassieke opera stem die geen versterking behoeft, met het nodige vibrato en legato. Zijn interpretatie van de songs combineert klassiek en jazz. Vrij uniek in het populaire Xmas-genre dat vaak door pop- en jazz vocalisten wordt gezongen met "gewone" stem. Zo ook de vier Sisters, die in harmonieuze samenzang tot de besten behoren. Het koor beperkt zich tot het afsluitende nummer 'Homeward Bound', één van de toegevoegde extra's op deze cd. Everink zong dit pakkende nummer met dit koor en orkest eerder in De Doelen. Bijna alle arrangementen zijn opnieuw speciaal voor de kapel geschreven, o.a. ook door dezelfde arrangeur als van de Sammy Nestico cd. Dit uitgebreide project, geproduceerd onder het aloude eigen Naval Records-label, is in de eerste plaats gericht op de doelgroep van de veteranen en de actief dienende militairen die met Kerst niet thuis kunnen zijn. Maar ook voor iedere andere luisteraar en zeker de fans van de kapel is dit een welkome aanvulling van de collectie. Kerstmis is de tijd in het jaar van vrede op aarde, geborgenheid onder familie en vrienden en licht in het duister. Het is lovenswaardig dat met deze productie de kapel met vocale begeleiding van het hoogste niveau een artistieke bijdrage levert aan het algemene eindejaars welbevinden.
Warm aanbevolen, ook als het niet sneeuwt.

JdV

De cd is te bestellen via onze website: www.stichtingvriendenmarinierskapel.nl of telefonisch bij de penningmeester Kees Tulp: 010 - 482 74 15. Prijs bedraagt € 15,00 plus verzendkosten.

Bastiaan Everink met het Brabant Koor tijdens het Korpsconcert 2015.

VOORLOPIGE AGENDA MARINIERSKAPEL 2018

Nog niet alle details en programma's zijn op het moment van schrijven bekend of definitief.
Tijden en data kunnen verschuiven en daarom is alles onder enig voorbehoud vermeld.

Wijzigingen worden snel gedeeld via www.facebook.com/marinierskapel en www.defensie.nl/actueel/activiteiten

27 januari Galaconcert CV On Ganse Arnhem
Op zaterdagavond, aanvang 20.00 uur, verzorgt de Marinierskapel een benefietconcert in de Eusebiuskerk, Kerkplein 1 te Arnhem. Met medewerking van de solisten Tania Kross, Edsilia Rombley en Tommie Christiaan. De opbrengst van de avond wordt geschonken aan een goed doel binnen de gemeente Arnhem. De muzikale leiding is in handen van sergeant-majoor Renato Meli. Kaartverkoop en informatie: **www.galaconcert.nl**

5+6 februari Schoolconcerten in De Doelen Rotterdam
(niet openbaar toegankelijk)

7 februari Schoolconcert in De Nieuwe Doelen Gorinchem
(niet openbaar toegankelijk)

23 februari Concert in het DeLaMar theater Amsterdam
Nog niet eerder speelde de Marinierskapel in dit bekende theater in hartje Amsterdam. Op vrijdagavond, aanvang 20.00 uur laat de kapel onder leiding van Majoor Tien zich van verschillende kanten horen. Met o.a. het speciaal gearrangeerde 'Big Fat Brass' van bandleider Billy May (zie ook Nieuwbrief 2017-1) en na de pauze met medewerking van een bekende verrassingsartiest waarvan we nu helaas de naam nog niet mogen bekendmaken…
https://delamar.nl/voorstellingen/marinierskapel-in-concert/

10 maart Benefietconcert in Vlissingen
Op zaterdagavond, aanvang 20.00 uur, verzorgt de Marinierskapel in de St. Jacobskerk, Oude Markt 2 te Vlissingen een benefietconcert met licht klassiek repertoire ten bate van de Stichting Oorlogsjaren in Vlissingen.
Zie ook: **www.oorlogsjarenvlissingen.nl**

17 maart Nacht van de Militaire Muziek in Soesterberg
Alweer de 4e editie van dit succesvolle evenement in het Nationaal Militair Museum te Soesterberg. Voor meer informatie: **www.nmm.nl/muziek**
De bigband zal o.a. optreden met de 'Trompetten van Oranje'. Deze formatie bestaat uit vijf toptrompettisten uit de jazz, pop en klassieke muziek, te weten: Wim Both, Ruud Breuls, Teus Nobel, Hans van Loenen en André Heuvelman.

30 maart Concert ter gelegenheid van Sail Kampen
Ter gelegenheid van de Sail Kampen 2018 speelt de Marinierskapel van 20.30 - 21.30 uur in de grote feesttent in het stadspark Kampen.
Voor meer informatie: **www.sailkampen.nl**

20-22 april Deelname aan de Norwegian Military Tattoo in Oslo
De Marinierskapel en de Tamboers & Pijpers nemen van 20-22 april deel aan de internationale militaire taptoe van Noorwegen in de grote hal van Oslo Spektrum. Voor meer informatie: **https://forsvaret.no/normiltattoo**

Finale Nationale Taptoe 2017 in Ahoy Rotterdam.

26 april Taptoe in Den Helder
Jaarlijks wordt in Den Helder voorafgaand Koningsdag op het evenemententerrein achter het Marinemuseum op de Rijkswerf Willemsoord door de Marinierskapel en de Tamboers & Pijpers een Marinetaptoe gepresenteerd. Deze begint om 19.30 uur en duurt tot ongeveer 20.00 uur.

4 mei Dodenherdenkingen
Op vrijdagmorgen, aanvang 11.00 uur, verzorgt de Marinierskapel in Den Helder de muzikale begeleiding van de jaarlijkse herdenking bij het monument 'Voor hen die vielen' op de rotonde De Vijfsprong aan de Middenweg.
's Avonds verzorgt de Marinierskapel het muzikale programma van de Nationale Herdenking op De Dam in Amsterdam welke live wordt uitgezonden op tv. Voor meer informatie: **www.4en5mei.nl**

5 mei Bijzonder Bevrijdingsconcert in Zoetermeer
…maar nog niet definitief bevestigd is of dit een openbaar middagoptreden aanvang 12.15 uur is, òf een avondconcert met grote solist, aanvang 23.00 uur. Even afwachten dus.

13 mei Concert op landgoed Bronbeek in Arnhem
Op zondagmiddag verzorgt de Marinierskapel tussen 16.00 - 18.00 uur een concert op landgoed Bronbeek, Velperweg 147 te Arnhem.

14 mei Herdenking bombardement Rotterdam
Op 14 mei herdenkt Rotterdam jaarlijks het Duitse bombardement dat het centrum van de stad verwoestte. Bij het monument 'De Verwoeste Stad' op Plein 1940 vindt rond 14.00 uur, het tijdstip van het bombardement, de herdenking plaats. Voor meer info: **www.brandgrens.nl**

18 mei Concert in Bergen op Zoom
De Marinierskapel verzorgt op vrijdagavond een concert in theater De Maagd in Bergen op Zoom. Dit ter gelegenheid van 150 jaar gemeentelijk muziekonderwijs in de stad. De organisatie is in handen van het Centrum voor de Kunsten CKB en de kapel staat deze avond onder leiding van gastdirigent Jasper de Waal, een oud-leerling van de muziekschool. Met medewerking van solisten die allen een band hebben met dit instituut.

27 mei Memorial Day Margraten
Jaarlijks wordt in aanwezigheid van tal van hoogwaardigheidsbeklederS uit binnen- en buitenland op de Amerikaanse begraafplaats in het Limburgse Margraten de 'Memorial Day' herdenking gehouden. De Marinierskapel zal hierbij het militaire ceremonieel omlijsten en de plechtigheid kan door iedereen worden bijgewoond. Aanvang 15.00 uur.
Zie ook: **www.margratenmemorialcenter.org**

31 mei Herdenkingsbijeenkomst CZSK in Den Helder
Ieder jaar herdenkt het Commando Zeestrijdkrachten in actieve dienst overleden medewerkers van de Koninklijke Marine, zowel militairen als burgermedewerkers. Bij het monument 'Schaduwen van het Licht' op het evenemententerrein achter het Marinemuseum verzorgen de Marinierskapel en Tamboers & Pijpers de muzikale omlijsting. Aanvang ceremonie 11.00 uur.

1 juni Concert tijdens festival 'Muziek op de Dommel' in Eindhoven
Jaarlijks wordt rondom rivier de Dommel op het TU terrein in Eindhoven dit gratis toegankelijke klassieke muziekfestival georganiseerd. Op deze 9e editie verzorgt de Marinierskapel het openingsconcert. Aanvang 20.30 uur.

6 juni Veteranenconcert in Hoofddorp
Op woensdagavond verzorgt de Marinierskapel een concert voor veteranen in Theater de Meerse, Raadhuisplein 3 te Hoofddorp. Aanvang 19.30 uur.

13 juni Tuinconcert voor de Noordwest Ziekenhuisgroep in Den Helder
Op woensdagmiddag vindt het jaarlijkse gratis tuinconcert voor patiënten en medewerkers van de Noordwest Ziekenhuisgroep plaats. Ook belangstellenden zijn van harte welkom! Met het concert wordt de samenwerking tussen de Koninklijke Marine en het ziekenhuis extra benadrukt. De weersomstandigheden zijn bepalend of het optreden doorgang kan vinden.
Informatie daarover volgt via: **www.nwz.nl**

23 juni Oer-Rotterdams concert in Luxor Theater Rotterdam
Op zaterdagavond, aanvang 20.00 uur, klinkt in het Luxor Theater een logisch vervolg op het succes van vorig seizoen
www.luxortheater.nl/voorstellingen/3950/Met_een_oer_Rotterdams_concert/De_Marinierskapel/

30 juni Nederlandse Veteranendag in Den Haag
Op zaterdag wordt in Den Haag de Nederlandse Veteranendag georganiseerd. De Marinierskapel en Tamboers & Pijpers nemen deel aan het defilé door de binnenstad en 's middag verzorgt de kapel vanaf het hoofdpodium op het Malieveld een concert. Meer informatie: **www.veteranendag.nl**

5 juli KIM concert in Den Helder (niet openbaar toegankelijk)
Jaarlijks speelt de Marinierskapel een kennismakingsconcert voor het Korps Adelborsten. Deze editie vindt dat voor het eerst plaats in de buitenlucht op het terrein van het Koninklijk Instituut voor de Marine.

Vanaf 9 juli Tournee naar 'De West'
Precies 10 jaar na het laatste bezoek door de Marinierskapel aan Curaçao vertrekken de muzikanten weer naar het Caribisch gebied. Eerst voor optredens op Aruba en vervolgens wordt gevaren naar Curaçao, dat in die periode gastheer is van de grote 'Sail Latin America 2018'. Zie ook: **www.velaslatinoamerica2018.cl**

1 september Herdenking Nationaal Indië-monument Roermond
Jaarlijks vindt in Roermond bij het Nationaal Indië-monument 1945-1962 een grote herdenking plaats. Op zaterdag, aanvang 14.00 uur, zal de Marinierskapel in het Herdenkingspark aan de Maastrichterweg deze muzikaal begeleiden. Voor meer informatie: **www.nim-roermond.nl**

7 september Veteranenconcert t.g.v. 800 jaar Zierikzee
Als opmaat van de viering van 800 jaar stadsrechten Zierikzee speelt de Marinierskapel op vrijdagavond een concert voor veteranen en overige belangstellenden in het Laco sportcentrum Schouwen-Duiveland, Lange Blokweg 27A te Zierikzee. Aanvang 20.00 uur.

18 september Prinsjesdag

Erewacht van het Korps Mariniers op het Binnenhof tijdens Prinsjesdag.

27-30 sept. Nationale Taptoe in Ahoy
Voor meer informatie: **www.nationaletaptoe.nl**

4 oktober Veteranenconcert in Capelle aan den IJssel
Op donderdagavond, aanvang 19.00 uur, speelt de Marinierskapel een concert voor veteranen in het Isala Theater, Stadsplein 5 in Capelle aan den IJssel.

12 oktober MSF concert in Den Helder
Op 12 oktober 1918 werd in Den Helder het Marine Sanatorium Fonds opgericht. Ter gelegenheid van de 100e verjaardag speelt de Marinierskapel een feestelijk concert in Schouwburg De Kampanje, Willemsoord 63 te Den Helder. Voor meer info: **www.stichtingmsf.nl**

27 oktober Concert in Uddel (Apeldoorn)
Ter gelegenheid van 85 jaar muziekvereniging Juliana Uddel speelt de Marinierskapel op zaterdagavond vanaf 20.00 uur een feestelijk concert in Sporthal De Schier, Garderenseweg 33 te Uddel.

2 november Korpsconcert in de Doelen
Op vrijdagavond vindt het Korpsconcert ter gelegenheid van 353 jaar Korps Mariniers plaats in concertgebouw De Doelen te Rotterdam.

Majoor Arjan Tien tijdens het Korpsconcert in de Doelen.

8 november Benefietconcert in Koblenz Duitsland
In november 2012 verzorgde de Marinierskapel op uitnodiging van het Duitse Heeresmusikkorps Koblenz een concert in de Rhein-Mosel-Halle te Koblenz. Op donderdagavond 8 nov. gaat de kapel op herhaling.

10 december 353e Korpsverjaardag en Herdenking Oostplein Rotterdam
Op maandag, aanvang 11.00 uur, vindt de jaarlijkse bijeenkomst ter herdenking van alle gevallenen in de geschiedenis van het Korps Mariniers plaats.

NATIONALE TAPTOE 2017: EEN WARME LAPPENDEKEN

Vorig jaar was het thema 'Ratatouille' en nu 'Patchwork', een ratjetoe en een lappendeken. Het streven om van deze taptoe één integrale totaalshow te maken komt blijkbaar niet zo van de grond. Het blijft een aaneenschakeling van nogal verschillende fragmenten, zoals dat altijd al was. Vinden wij niet erg hoor, in tegendeel. Er zijn al meer dan genoeg gelikte musical-achtige theatershows en de militaire taptoe moet zich daar vooral van blijven onderscheiden.

Meteen raak
In elk geval is een goed begin het halve werk. Dat was luid en duidelijk van toepassing na de Intrada van deze Nationale Taptoe. Schitterend, zowel de 'Toccata', een deel uit de 'Suite Gothique' van de Franse componist en organist Leon Boëlmann, als de afmars 'Shrewsbury Fair' van Paul Neville van de Royal Marines. Dit door de drie harmonieën van de krijgsmacht onder leiding van "onze" majoor Arjan Tien. Op zo een afstand alle uitvoerenden plus een orgel gelijk te houden is een kunst. Wordt elders op dit niveau nooit op een militaire taptoe vertoond, tenminste door bands van verschillende onderdelen samen. Wat een ongekend volle sound, daar in Ahoy. Bij de mars temeer door de Tamboers & Pijpers, die er hun feilloos herkenbare ritmiek aan toevoegen, wat je ook nergens anders hoort. Bravo, programmamakers en uitvoerenden.
Na de Fanfare Korps Nationale Reserve met een passende taptoeshow volgde 'Invictus', een ode aan verwonde veteranen die actief sporten beoefenen, met begeleiding door de Markap, KMKJWF en de FKNR. Weer die mooie, volle klank van meerdere orkesten tegelijk. Het thema en de deelnemende gehandicapte oud-strijders raakten duidelijk een gevoelige snaar bij het publiek.
De show van de wijnrode band van de Letse strijdkrachten gaf een interessant beeld en een goed geluid met repertoire van bescheiden pretenties.

Intermezzo's voor jongeren (?)
Het intermezzo met een jeugdige dansgroep met DJ en een doordringende technodreun was vast voor jongeren bedoeld. Jammer dat die er bij mijn waarneming opnieuw niet of nauwelijks waren. Zo ga je de slag naar de toekomst vrees ik echt niet winnen en ik ken oude getrouwen die door dit soort taptoe-oneigen programmadelen het de laatste jaren juist laten afweten. Het bootje op wielen met een 'Ahoy' roepende circusartiest was in dit verband best triest, al waren er ook volwassenen die dat gewoon leuk vonden, tot mijn verbazing. Die hadden opnieuw plezier toen dezelfde trompetter nog eens langdurig terugkwam met een dansgroep. Ook mijn achterneefje van 12 had voor die intermezzo's maar weinig waardering. Voor hem was het taptoesignaal in de finale het hoogtepunt. Hij zit dan ook op trompetles en weet al wat daarvoor komt kijken.

Veel programmavariatie
De Riverdance-show met Ierse stijl danseressen werd goed ontvangen, ook al is dit genre al een tijd een beetje passé. De begeleiding door de hoofdorkesten maakte natuurlijk het verschil. Het Politieorkest onder leiding van de ons bekende Peter Kleine Schaars is muzikaal flink vooruitgegaan en bracht een vrolijke show met Swiebertje en een hit van de popgroep Queen. Dat levert veel *goodwill* op, mogen we hopen. De KMKJWF, misschien niet direct in de interessesfeer van de lezers van Tussen de Maten, is wel van vergelijkbare kwaliteit als "onze" kapel en

dat maakte zij muzikaal ook ditmaal weer waar, zonder echt te schitteren. Het samenspel van 50 professionele klarinettisten onder leiding van - wie anders - Arjan Tien was een zeer origineel programmadeel dat uiteenlopend scoorde; voor de één de absolute top, voor de ander maar zozo. Dat hou je natuurlijk toch met zoveel variatie in het gebodene. Waar iedereen het over eens was, was de klasse van Das Musikkorps der Bundeswehr, in elk detail. Ook van de echte Duitse traditionele muziek die onze oosterburen brachten. Daar scoor je hoog mee op een militaire taptoe, ondanks het weinig zeggende dagelijks tenue van de band. De show van de Luchtmachtkapel met gospel, pop, latin, dixieland en mars zal de minder traditioneel gerichte taptoebezoekers weer goed zijn bevallen, want dat kun je aan deze (big)band wel overlaten. Weer heel anders was natuurlijk het optreden van de deelnemende *pipes and drums*, voor veel taptoebezoekers naar ik begrijp een must op elke militaire taptoe. Traditie uit Schotland die dat geleidelijk ook hier is geworden.

Klassiek getinte show Marinierskapel
Na het zoveelste intermezzo, waarbij de concentratie wel kon zakken, was het de beurt aan de Marinierskapel met de Tamboers & Pijpers. Vanwege het show effect niet martiaal opmarcherend maar in de donker opgesteld. Waarom dat zo moet ontgaat velen. Begonnen werd met 'Esprit de Corps' van Robert Jager, gevolgd door de delen 'Jupiter' en 'Mars' uit de orkestsuite 'The Planets' van de Engelse componist Gustav Holst. Eigenlijk meer werken voor de concertzaal maar met spectaculaire belichtingseffecten en veel bewegingen een boeiend en indrukwekkend geheel. Het *slow* aanmarcheren op een onregelmatige 5/4 maat zie je niet vaak bij een militair orkest. Na het 'Pacific Theme' werd het speelveld verlaten op de tonen van Blankenburgs 'Abschied der Gladiatoren'. Mariniers op mars, voor wie niet een vast taptoe-hoogtepunt. Met een vooraanstaande solo door piccolist adjudant Bart van Tienen en al. Wie vooral (of alleen?) voor de Markap kwam zal weer helemaal blij zijn geweest.

Stijlvolle finale
De voorfinale in Ierse sfeer werd vervolgd met de sterke 'General Mitchell March', voor de opmars van alle orkesten. Naar het eind van de taptoe leek men een beetje haast te krijgen, gezien het tempo waarin deze parademars werd gespeeld. Maar 'Nimrod' van Elgar werd volledig gedragen uitgevoerd, zoals deze plechtige muziek vraagt. Daarmee werd de taptoe afgesloten, vóór de vaste eindtunes. Weer een enorme prestatie van alle betrokkenen en dat zijn er heel veel. Na zoveel keer lijkt het allemaal als vanzelfsprekend, het tegendeel is het geval. Hulde aan de makers en uitvoerenden voor deze veelkleurige show die qua muzikaal niveau nog steeds tot de beste in zijn soort behoort. Met volgend jaar hopelijk wat minder verstorende intermezzo's en wel de landmachtfanfares en de Marechaussee er weer bij.

JdV

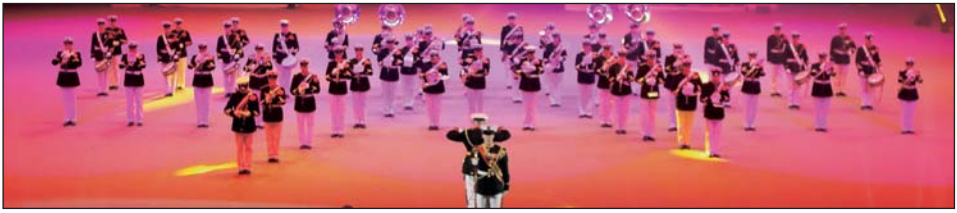

Nationale Taptoe 2017.

Redactie, bestuur
de Marinierskapel en d
wensen u prettige feestdag

, staf en leden van
e Tamboers & Pijpers
en en alle goeds voor 2018.

MARINIERSKAPEL TEKENT CONTRACT BIJ PRESTIGIEUS INTERNATIONAAL LABEL CHANNEL CLASSICS RECORDS...

... en treedt daarmee als eerste blaasorkest in de voetsporen van andere gerenommeerde ensembles als het Budapest Festival Orchestra, Holland Baroque Society en Amsterdam Sinfonietta.

"We zijn enorm trots en enthousiast om met het orkest en chef-dirigent Arjan Tien te werken en om de Marinierskapel internationaal op ons in klassieke muziek gespecialiseerde label Channel Classics Records te presenteren" aldus Jared Sacks (director, producer and recording engineer). Als projectleider van deze samenwerking fungeert "De Creatie Krachtcentrale", een brede cultuurorganisatie opgericht door oud-klarinettist van de Marinierskapel Johan Boonekamp.
De eerste cd die gerealiseerd wordt bevat een mooie selectie van Russisch repertoire, origineel geschreven voor blaasorkest. Inmiddels heeft in het Muziekcentrum van de Omroep in Hilversum de eerste opnamesessie plaats gevonden en is muziek van Prokofiev, Stravinsky, Glière en Khachaturian vastgelegd.
Begin 2018 worden hier de soloconcerten voor hobo, klarinet en trombone van Rimsky-Korsakov aan toegevoegd en naar verwachting kan de cd dan volgend jaar september gepresenteerd worden.

CD opname Hilversum.

KORPSCONCERT 2017 TER GELEGENHEID VAN 352 JAAR KORPS MARINIERS

Zo luidde de titel van het fraaie programmaboekje dat we op 7 november zoals gebruikelijk uitgereikt kregen in de Doelen in Rotterdam. In de inleiding daarvan lichtte de nieuwe commandant van het Korps Mariniers, Brigadegeneraal Jeff Mac Mootry, toe dat bij de wisseling in het management van de kapel met een nieuwe artistiek leider visies tegen het licht worden gehouden, prioriteiten gesteld en wellicht bakens verzet om zo de kwaliteit te kunnen leveren op de wijze die door voorgangers is ingezet. Dat er met de benoeming van majoor Arjan Tien een nieuwe wind gaat waaien was te verwachten na geruime tijd van artistieke pas op de plaats, zoals hij dat zelf ziet. Dus was het niet zo verwonderlijk dat de vertrouwde maar behoudende opzet van een concert met een serieus deel vóór de pauze en een swingend deel daarna ditmaal losgelaten was en vervangen door één aaneengesloten programma met muziek uit alle windstreken. Ook kondigde een nieuwe programmapresentator zich aan: kapitein-luitenant ter zee Wilco Kramer.

Wij waren, als Vrienden en vaste bezoekers met een door de jaren opgebouwd verwachtingspatroon, natuurlijk vooral benieuwd hoe deze vernieuwing zich zou vertalen in het geboden repertoire. Over de technische kwaliteit geen moment van twijfel, uiteraard. Dat de klassieke achtergrond van onze nieuwe dirigent geen aanwijsbare rol zou spelen, zoals bij de voorlaatste chef toen meteen het geval was, werd uit het voorliggende programma meteen wel duidelijk.
Na de vertrouwde opening werden we meteen meegenomen in het genre moderne muziek voor symfonisch blaasorkest. Luis Serrano Alarcón is een eigentijdse componist/dirigent, hier nagenoeg onbekend, maar in Spanje met zijn omvangrijke 'banda'-cultuur er een die meetelt. De van hem gekozen compositie 'Duende, Prelude 1' bleek een werk te zijn zoals bij alle korpsconcerten voorin het programma. Je hoeft het als publiek niet persé te kennen of mooi te vinden, maar het roept meteen bewondering op voor de kwaliteit van het uitvoerende orkest. De programmamakers hadden ervoor gekozen om in deze stijl de toehoorders nog eens verder te verwennen c.q. op de proef te stellen met nog zo'n werk, 'Lollapalooza' uit 1995 van de hoog aangeschreven Amerikaanse componist John Adams. Het wordt wel omschreven als een soort wervelwind en een effectvolle opening van een concert. Inderdaad één en al verschillende ritmiek met veel herhaling, boeiend te zien hoe de dirigent dat allemaal perfect in toom houdt. Wel weer qua muziek typisch iets voor gevorderden en dat zijn we natuurlijk lang niet allemaal.
Te doen gebruikelijk zouden we hierna in de opbouw van het programma overgaan op een klassiek stuk, vaak het *pièce de résistance* van het concert, om het uitgedaagde publiek weer tegemoet te komen met het meer toegankelijke erfgoed van de

Latin-zanger Rolf Sanchez.

grote componisten. Deze keer niet, het was *easy listening* geblazen. Het andere uiterste van daarvoor, met een jonge zanger, Rolf Sanchez. Hij vond het geweldig om met zo'n toporkest en Steelband te mogen optreden. Nogal wiedes. Dat zeggen de vocale solisten wel vaker en dat is fijn voor hen. Maar is dat andersom ook zo? Het orkest waarvoor je komt blaast even goed voluit, maar wel als begeleiding van een opgevoerd stemgeluid, alle aandacht trekkend op de voorgrond. Aardige liedjes hoor en dat militaire orkesten, al dan niet gerenommeerd, al lang ook dit alom populaire entertainment omarmen is een gegeven. Maar hoe ver moet je daarin gaan. In de veelzijdigheid van het orkest en de nagestreefde programmavariatie kwam hierna toch een romantisch klassiek werk aan bod, de bekende 'Tweede Rapsodie' van Frans Liszt. Dat was alsof je van Radio 3 of 5 ineens terecht komt op Classic FM. En dat is dan toch even omschakelen, voordat je kunt horen dat deze uitvoering voor blaasorkest zijn charme heeft en vol spanning en dynamiek wordt uitgevoerd. In elk geval een mooie basis om van dit concert te kunnen gaan genieten. Dat was voor menigeen die ik sprak maar voor kort. Want wat hierop werd aangekondigd als een lied over mooie bergen en donkere ogen in de Balkan kwam over als onverstaanbare klaagzang door een excentrieke kunstenaar die ons in de sfeer moest brengen van één van de operatiegebieden van onze militairen elders in de wereld. We gingen dus opnieuw op de vocale toer en dat werd vervolgd met nog eens Rolf Sanchez, in latin sfeer plus ook een tweede ronde voor Slobodan Trkulja met exotische instrumenten erbij. Dat bleef het hoofdthema van dit concert want in de *grande finale* werden beide gasten nog eens extra in de schijnwerpers gezet. Wie toen blij of teleurgesteld dacht op een soort songfestival uitgekomen te zijn werd alsnog uit de droom gehaald door de eerste en laatste getuigenis van het onderscheid als militair orkest, de traditionele 'Defileermars', alsof men wat goed te maken had meteen gevolgd door de' Korpsmars', in hoog tempo. Met eindelijk de Tamboers & Pijpers, het toonbeeld van het ware gezicht van de Mariniers, martiaal meespelend op de verhoogde achtergrond. Het was nog vroeg in de avond, maar te laat om aan de nieuwe stijl van het Korpsconcert een goed gevoel over te kunnen houden. En dat is best zwaar voor trouwe fans, dit gaat ze aan het hart. Hier lijken de artistieke ambities van de programmamakers en de smaak van in elk geval een deel van het publiek zo ver uiteen te lopen dat dat laatste geneigd is af te haken, tenminste als het om het Korpsconcert gaat. Muziek is emotie en daar moet je voorzichtig mee zijn en jezelf beschermen. Maar nieuwe tijden met nieuwe mensen en wensen, in het orkest, in de Koninklijke Marine voor wie het concert wordt gehouden en in het publiek net zo goed. Wij wensen hen allen in de verdere toekomst alle plezier toe, met blijvende bewondering voor de hoogstaande techniek en dank voor de talloze hoogtepunten in het onvoltooide verleden.

JdV

De Servische multi-instrumentalist Slobodan Trkulja

NIEUWE FAGOTTIST VAN DE MARINIERSKAPEL

Het is al ruim een half jaar geleden dat ze werd geselecteerd op het proefspel fagot, maar tussen het moment van auditie en uiteindelijke aanstelling moet iedereen altijd eerst een medisch en administratief traject met o.a. verplicht veiligheids-onderzoek en keuring afronden.

Gelukkig kan Tamara Smits nu eindelijk binnenkort officieel in het mariniers-muzikantenbaadje gestoken worden.
Op verzoek stelt ze zich aan u voor:

Tamara Smits

Hallo! Ik ben Tamara Smits, 37 jaar, en volg fagottist Geert Brouwers op bij de kapel. Daar kijk ik erg naar uit, want ondanks dat ik inmiddels al een flink aantal concerten als remplaçant heb meegespeeld, zijn er natuurlijk de ceremonies waar ik juist nog helemaal geen ervaring mee heb. Het lijkt me erg interessant om ook dit belangrijke onderdeel van het werken bij een militair orkest te gaan ontdekken!

Ik ben zelf ook afkomstig uit de HaFa-wereld, geboren in Geleen met een vader die bastuba speelt en een broer die al van jongs af aan bij de drumband speelt. Sinds mijn verhuizing naar de Randstad speel ik echter niet zo vaak meer in

harmonieorkesten; de afgelopen jaren ben ik vrijwel *fulltime* bezig geweest met het spelen in (professionele) symfonieorkesten. Bij één van deze orkesten ben ik de vaste tweede fagottist en contrafagottist: Symfonieorkest Vlaanderen, een orkest dat gestationeerd is in Brugge. Ik heb daar heel veel orkestervaring op kunnen doen en het zal altijd een mooie herinnering blijven dat ik onderdeel ben geweest van dit prachtige orkest.

Als uitvoerend fagottist die vooral als freelancer werkzaam is, reis je ontzettend veel. Je komt op plaatsen waar je anders nooit zou zijn gekomen. En dat is bij de kapel ook zo en dat is een van de facetten die ik enorm leuk vind aan het vak.

De eerste keer dat ik bij een professioneel orkest werd gevraagd, dat zal denk ik in 2004 of 2005 zijn geweest, was bij de KMKJWF. Daar speel ik nu niet meer, maar wel bij de Luchtmachtkapel ben ik sinds een ruim aantal jaren een van de vaste vervangers. Zo heb ik alvast een beetje van de werkzaamheden en de sfeer in een militair orkest kunnen proeven.Mijn eerste concert met de Marinierskapel weet ik nog heel goed, dat was op 19 juni 2009, bij de opening van de Hermitage in Amsterdam. De sfeer in het orkest is me vanaf de eerste keer op een hele positieve manier opgevallen, als invaller voel je je ontzettend welkom. Het is ook ontzettend leuk dat er een aantal van mijn studiegenoten in de kapel spelen, waaronder Sander Looijmans en Wout Claessens. Want dat had ik nog niet verteld: voordat ik in 2008 mijn fagot opleiding afrondde in Frankfurt, heb ik eerst, net als Sander en Wout, hoofdvak saxofoon gestudeerd bij Norbert Nozy in Maastricht (examen 2003). Komt toch mooi van pas aangezien de fagottisten van de kapel van oudsher bij buitendiensten en taptoes saxofoon spelen!

Een hele bijzondere herinnering, of beter gezegd een heel bijzonder iemand die ik niet onvermeld wil laten, is bassist Bertus van Aalst. Bertus die in 2012 geheel onverwachts overleed heeft, net als bij vele anderen, een speciaal plekje in mijn hart en ik ben ontzettend dankbaar dat ik hem een beetje heb mogen leren kennen.

Waar ik erg van kan genieten is om uit eten te gaan in een goed restaurant en / of met een goed glas wijn. Inmiddels is mijn vriend Michel ook een fijnproever geworden, maar met twee *workaholics* in huis die door heel Nederland én daarbuiten werken, komt er van uitgebreid uit eten gaan niet zo veel terecht.

Als je vraagt wat mijn andere hobby's zijn dan moet ik constateren dat ik daar moeilijk antwoord op kan geven. Als je vaak van huis bent dan wil je niet op een vaste avond in de week ook nog naar die cursus Frans, de schermvereniging of de leesclub moeten. In mijn vrije tijd doe ik dus "ander" werk.

Zo heb ik afgelopen jaar samen met sopraan Maartje Rammeloo een eigen kamermuziekfestival op poten gezet in de Westelijke Mijnstreek mét muzikanten die daar geboren en getogen zijn. Een zeer intensief project om met zijn tweeën te doen, maar van het Maurits Festival komt zeker een tweede editie, dus tussen de hangjongeren
(of - ouderen?) zul je mij niet zo snel vinden.

Nu hebben jullie mij een beetje leren kennen. Het lijkt me leuk om jullie bij gelegenheid ook allemaal een keer te ontmoeten. Dus hopelijk tot ziens bij de Marinierskapel!

Aan het eind van dit jaar neemt de Marinierskapel afscheid van slagwerker adjudant Niels Jenster die vanwege het functionele leeftijdsontslag (FLO) de dienst verlaat. Vele jaren "troonde" hij achter zijn pauken middenachter het orkest of was hij virtuoos in de weer met vele percussie-instrumenten. Altijd een genot om naar te luisteren èn te kijken! Voor de Vrienden van de Marinierskapel heeft hij een terugblik geschreven over zijn 27-jarig dienstverband:

1990 was het jaar dat ik afstudeerde van het conservatorium in Hilversum. Mijn leraar orkeststudies en pauken Nick Woud wees me op een auditie bij de Marinierskapel en dacht dat dit, gezien mijn brede interesse in muziek, wel wat voor mij kon zijn. Getipt door een medestudent en latere collega fluitist Jack Sloot bezocht ik een concert in Doorn en kreeg daardoor een goede eerste indruk van de kapel. De dynamiek van dat concert is me altijd bijgebleven.

Niels Jenster in actie op vibrafoon.

Mijn eerste ervaring als muzikant in dienst van de KM stond vrijwel haaks op die concertbeleving.

We voerden met een fregat van Antwerpen naar ‘The Hell There’ waarbij de Marinierskapel, ter hoogte van Vlissingen bij het standbeeld van Michiel De Ruyter, een ceremonieel eerbetoon ten gehore moest brengen. De kwaliteit van deze uitvoering werd mede bepaald door de bijzonder lage prijs van het sappie bij de bottelier aan boord, wat bij het orkest gretig aftrek vond en waardoor een bekkenist toentertijd ernstig op drift kon raken en zelfs missloeg.

In de jaren die volgden heb ik ongelooflijke mooie reizen mogen meemaken, waaronder de 2e keer naar Sint-Petersburg in 2003. De Marinierskapel was ondergebracht in een armoedig kuuroord dat z’n glorie allang had verloren en dat op zo’n 30 km ten noorden van de stad lag.

Op een vrije dag gingen (inmiddels oud-collega) Dirk Posthuma De Boer en ik vanuit dit kuuroord met de trein op cultureel avontuur naar Sint-Petersburg. Ons Russisch was niet al te best en Dirk zat de heenweg uiterst geconcentreerd maar stil naar buiten te kijken waardoor ik dacht bij hem heimwee te bespeuren. Uiteindelijk bracht het feilloze navigatietalent van Dirk ons weer terug. ”Kwestie van stations tellen” vertelde hij ’s avonds.

Of die keer dat we op de wapenbeurs IDEX 1997 in Abu-Dhabi moesten optreden. Bij aankomst in het hotel bleek dat de hoorns niet waren meegekomen. Dit werd door de hoorngroep pijnlijk gecompenseerd met de nodige zonnebranduren. Het leek wel of er opzet in het spel was toen bleek dat het podium ook zonder hoorns klein genoeg was. Bijzonder in al die jaren was o.a. het spelen van het paukenconcert ‘Six Pieces’ van Robert Schumann.

Deze muziek bestaat uit de schetsen en studies van Schumann, gearrangeerd door Harrie Janssen. Uniek bij dit concert is dat de pauken hoofdzakelijk als melodie instrument worden gebruikt.
Ook het Project ‘Around the World’ met trompettist Eric Vloeimans was voor mij elk optreden weer een feest! Ik kon daardoor telkens weer een mooie bijdrage leveren op de timbales in de reggae ‘Fun in the Sun’.
Bijzonder was het spelen met het koperkwintet MARV+ waarvan in 2016 een cd verscheen en ik o.a. meewerkte als arrangeur en solist op vibrafoon en pauken. En natuurlijk het ensemble Bars & Bones met de vibrafoon en trombonegroep als basis aangevuld met bas en drums. De optredens en de arrangementen die ik hiervoor schreef zijn voor mij de opmaat voor de toekomst en hoop binnenkort een nieuw jazz ensemble rond de vibrafoon op te richten om de composities die ik heb geschreven uit te voeren. Daarnaast heb ik in de loop der jaren een vibrafoonmethode ontwikkeld die toegespitst is op akkoordbegeleiding in Jazz.

Als ik terugkijk op mijn 27 jaar bij de Marinierskapel kan ik concluderen dat het een prachttijd was met veel saamhorigheid. Dit heeft mij in al die jaren veel kracht en plezier gegeven.

Alle goeds.

Niels Jenster

TERUGBLIK OP HET AFGELOPEN SEIZOEN

Het verslag in de vorige Nieuwsbrief maakte verzuchtend melding van een natte laatste buitendienst voor het zomerverlof en helaas had de kapel na de vakantie ook meteen weer de "hoofdprijs" te pakken: stromende regen op 15 augustus tijdens de Nationale Herdenking bij het Indisch Monument Den Haag - live uitgezonden op televisie. Of er niets aan de hand was klonk de kapel onder leiding van kapelmeester Peter Bongaerts prima en ook solotrompettist Jeroen Schippers liet weer een prachtig 'Signaal Taptoe' horen. Er was deze periode aan afwisseling geen gebrek. Zo namen we voor de nieuwe Nederlandse speelfilm 'De Dirigent' (van regisseur Maria Peters) een kort geluidsfragment van de 'Liberty Bell' mars op, met daarin bewust een foute noot gespeeld. Benieuwd hoe we dat terug gaan zien/horen bij de *release* van de film in de loop van 2018…

De Commandant van het Korps Mariniers generaal Van Sprang gaf tijdens een grote ceremonie op de Van Ghentkazerne het commando over het korps over aan zijn ranggenoot generaal Mac Mootry. Naast de 'standaard' ceremoniële muzikale handelingen speelde de kapel o.l.v. Majoor Arjan Tien als aubade aan de scheidend commandant de bekende 'Bohemian Rhapsody' van Queen. Dat had men niet verwacht.

Koraalmuziek tijdens de herdenking op 15 augustus.

Op 26 augustus vond als opening van het nieuwe culturele seizoen de UITmarkt in Amsterdam plaats. Nog niet eerder had de Marinierskapel daar opgetreden en dit was tevens een mooie gelegenheid om samen met topcelliste Quirine Viersen het vrolijke celloconcert van Gulda uit te voeren. Een dag later speelde de bigband een exclusief concert voor genodigden aan boord van het gigantische cruiseschip Koningsdam. Een ander 'joekel' van een schip was het 173 meter lange ladingsschip BigRoll Baffin. Dit fungeerde tijdens de 40e editie van de Wereldhavendagen Rotterdam als concertpodium op de Nieuwe Maas bij de Erasmusbrug. Hier speelden we samen met het strijkensemble Fuse (wellicht bekend van het tv-programma Podium Witteman), Sabrina Starke en maakten we voor het eerst kennis met de kleurrijke en veelzijdige Serviër Slobodan Trkulja. Het laatste concert in deze periode was een optreden tijdens het Lingehaven-festival in Gorinchem, een avond met een historisch randje. Immers in 2011 vond op hetzelfde podium de eerste samenwerking plaats tussen toen nog gastdirigent Arjan Tien en de Marinierskapel. Oud-klarinettist Johan Boonekamp bracht de partijen destijds samen en ook recent met de cd-opname van origineel Russisch repertoire voor het label Channel Classics was hij een intermediair.

Onderweg

Vanaf half september volgde een periode waarin vooral een beroep werd gedaan op het mars-instrumentarium in plaats van de concert instrumenten. Op paleis Noordeinde werden de ambassadeurs toegespeeld met hun eigen volksliederen voordat ze aan Z.M. de Koning hun geloofsbrieven overhandigden. Achtereenvolgens waren dit Estland, Litouwen, Tsjaad,

Defile bij wisseling CZSK.

Luxemburg, Polen en Denemarken. Vervolgens vond op 15 september in Den Helder op Vliegkamp 'De Kooy' een herdenking en viering plaats van 100 jaar Marine Luchtvaartdienst (MLD).

Tijdens de "dienst der diensten", Prinsjesdag 19 september, liet gelukkig het zonnetje zich aardig zien en kwam de blinkende ceremoniële franje mooi tot zijn recht. Helaas ontstond er toch een schaduwrandje gevolgd door een aardig relletje op internet en social media toen verslaggever Xander van der Wulp de net met de Marine defileermars opmarcherende Marinierskapel uitmaakte voor een 'hoempapaband'. Nou dat heeft hij geweten! Tot en met een snel gefabriceerd en overal verspreid excuus filmpje en Vlog aan toe… Op uitnodiging van de Duitse Bundeswehr waren de Marinierskapel en Tamboers & Pijpers op 23 september te gast op het nieuwe 'Musikfest der Bundeswehr' in Düsseldorf. Naar zeggen is dit de nationale opvolger van eerdere, verspreide taptoes als Berlijn, Keulen en Bremen en krijgt een vergelijkbare status als onze Nationale Taptoe. Een mooie gelegenheid om de ingestudeerde show een week voor Ahoy nog verder te perfectioneren. Helaas echter door een ongelukkig toeval viel de commando-overdracht in Den Helder van onze "hoogste baas", de Commandant Zeestrijdkrachten, precies samen met de generale repetitie in Düsseldorf….

En daar kwam dan weer de befaamde *can-do* mentaliteit om de hoek; met zijn allen in de bus op en neer van Düsseldorf naar Den Helder en vice versa. Die feestelijke dag in Den Helder werd wel een bijzondere; door de stromende regen, de humoristische toespraken en achteraf gezien waarschijnlijk ook de laatste officiële handeling van Minister van Defensie Hennis. Scheidend commandant luitenant-generaal der mariniers Verkerk moest na 39 dienstjaren met functioneel leeftijdsontslag en werd vooraf het defilé van alle aangetreden eenheden nog eenmaal door zijn kapel toegespeeld met 'I did it My Way'. Zijn historische laatste woorden waren: "Hierbij verklaar ik – met grote tegenzin – het commando te hebben neergelegd". Over de Nationale Taptoe in Ahoy staat elders in deze Nieuwsbrief een verslag.
Ook de maand oktober kende weer genoeg variatie; een sfeervolle herdenkingsdienst van het jaarlijkse Leids Ontzet, de installatiedienst van nieuwe Adelborsten met een mars door Den Helder, nog een erewacht Geloofsbrieven van de ambassadeurs van Afghanistan, Guatemala en Ghana en een concert voor veteranen in Den Bosch. Hierbij werd de kapel geleid door gastdirigent Sander Teepen en was onder meer altsaxofonist Jean-Pierre Cnoops een virtuoze solist.

Korpsconcert
Op 7 november werd het jaarlijkse concert ter gelegenheid van de 352e verjaardag van het Korps Mariniers in het voor velen bekende concertgebouw De Doelen gegeven. Vooraf was al gemeld dat er deze editie gesleuteld zou worden aan de vertrouwde formule. Nieuw was bijvoorbeeld dat er - op verzoek van de Korpsleiding - een doorlopend programma zonder pauze zou worden uitgevoerd. Sommigen waren hierdoor verrast, misten de pauze consumptie en een gezellig converseer moment en stonden vroeger buiten. Als experiment had majoor Tien gekozen om tijdens dit aaneengeschakelde concert niet traditioneel eerst een afgebakend blok klassieke muziek te spelen en vervolgens een showprogramma, maar gezocht naar een mogelijk nieuwe formule in *cross-over* vorm.

Door de akoestiek van deze grote concertzaal is uitversterking van solisten overigens vrij gecompliceerd en blijkt de verstaanbaarheid per zitplaats niet overal optimaal te zijn geweest. Jammer en zeker een punt van aandacht. De dirigent heeft al aangegeven niet overtuigd te zijn van het gebruik van zaalversterking in DD Doelen zonder verdere, technische ingrepen aan de zaal en zal daar in de toekomst vergaand rekening mee houden in de programmering.
Door de jaren heen is de Marinierskapel vaak een trendsetter geweest en heeft aan de basis gestaan van nieuwe ontwikkelingen op muzikaal gebied (bijvoorbeeld premières), taptoe (visueel klankspektakel d.m.v. integratie muziek, choreografie en licht) en concertformules (zoals een muzikale show). Globalisering, digitalisering en social media zorgen ervoor dat iedereen kennis kan maken met een onuitputtelijke hoeveelheid informatie, stijlen en uitvoeringen. Het creëren van een nieuwe opzet eventueel in combinatie met andere technieken (voor zover dat bijv. in een concertzaal als De Doelen mogelijk is) met als doel om nu en in de toekomst tegemoet te komen aan het zeer gemêleerde publiek – met een militaire achtergrond, (blaas)muziekliefhebbers én kenners, en liefst nog uit te breiden met een jonge generatie - is op zijn minst gezegd een ingewikkelde en noodzakelijke uitdaging.
Terugkijken is makkelijk, vooruitzien een avontuur …

COLOFON

Uitgave: Stichting Vrienden van de Marinierskapel
Redactie: Wim van Dam
Vaste medewerkers: Bart van Tienen en Johan de Vroe

Correspondentieadres redactie en secretariaat:
Prins Hendrikstraat 16, 3262 ST Oud-Beijerland - Telefoon: 0186 - 61 27 65
info@stichtingvriendenmarinierskapel.nl - www.stichtingvriendenmarinierskapel.nl